

Abstrakt

Cílem této práce je kriticky prozkoumat filosofii vědomí Daniela Dennetta. V první kapitole identifikujeme tři hlavní složky jeho výkladu, konkrétně, koncept ne-inteligentního designéra, dualitu kompetence a porozumění, a koncept uživatelského rozhraní. Výchozím bodem tohoto zkoumání a Dennettova popisu vědomí bude tvrzení, že vědomí je iluzorní rys, který přinesla naše kulturní i biologická evoluce. Spolu se vznikem iluze vědomí uvidíme, že uprostřed komplikovaného fungování našeho mozku a kultury mizí také já.

Dennettovu filosofii vědomí budeme poté posuzovat s ohledem na dva kritiky fyzikalistického přístupu k vědomí, tj. přístupu, který hájí možnost vysvětlit vědomí pouze skrze fyzikální jevy. Těmito kritiky budou Thomas Nagel a David Chalmers.

Právě v Nagelově kritice najdeme inspiraci pro naši vlastní otázku týkající se Dennettovy filozofie vědomí. Naše otázka však nebude směřovat k subjektivitě napřímo, ale spíše nepřímo prostřednictvím pojmu nevědomí. Naše chápání nevědomí založíme na příkladu neurózy Sigmunda Freuda a budeme tvrdit, že Dennettova výpověď postrádá komplexnost, která by takový pojem pojala v jeho složitějším významu. Toto bude provedeno ve druhé kapitole této práce.

Nakonec navrhneme, že tento nedostatek Dennettovy filosofie vědomí v subjektu nevědomí otevírá dveře myšlenke jiné. Touto myšlenkou bude myšlenka panpsychismu, která může získat, takřkajíc, to nejlepší z obou světů. Jednak může zachovat Dennettův přínos v otázce výzkumu naší přirozenosti a našeho vědomí, a druhak může poskytnout pomoc při řešení otázky zmíněné nekomplexnosti v oblasti nevědomí. Ideu panpsychismu založíme na myšlenkách Barucha De Spinozy. Zároveň s tímto založením budeme ovšem držet na paměti moderní verze této myšlenky. Toto bude třetí a závěrečná kapitola této práce.

Klíčová Slova

Materialismus, Panpsychismus, Nevědomí, Vědomí, Mysl, Tělo, Evoluce, Mozek